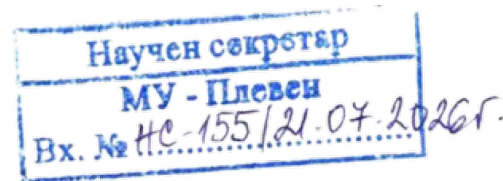

РЕЦЕНЗИЯ

Относно: Конкурс обнародван в ДВ бр. 38 от 24.04.2026 г., за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните, в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина и професионално направление 6.4. „Ветеринарна медицина“, в Катедра „Клинични науки“ при Факултет „Ветеринарна медицина“, и съгласно Заповед № 1516/ 19.05.2026 г. на Ректора на МУ Плевен с единствен кандидат: двмн Илия Цачев Цачев от Катедра „Клинични науки“ на ФВМ при МУ Плевен.

Рецензент: проф. д-р Емил Иванов Сапунджиев, двмн; пенсионер.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата.

Кандидатът двмн Илия Цачев Цачев е роден на 10.02.1960 г. в гр. Червен бряг. Завършил е средното си образование с отличие през 1978 г., след което следва специалността „Ветеринарна медицина“ във ВИЗВМ в Стара Загора, която завършва също с отличие през 1983 г., като още по време на следването си проявява афинитет и постига резултати в научната и публикационната дейности. Научната кариера започва през 1984 г. във ВМФ в Стара Загора като асистент, а през 2001 г. е хабилитиран като доцент, след което през 2011 г. прераства в професор, а от 2024 г. е член кореспондент на БАН. Защиства при дипломирането си дипломна работа (MSc) през 1983 г., след което първа дисертация като кандидат на ветеринарномедицинските науки (PhD) през 1994 г. - удостоверение от ВАК, с протокол №11, а през 2010 г. - голяма дисертация като доктор на ветеринарномедицинските науки (DSc) - диплома №33727 от ВАК, като и двете дисертации са с очертан профил в научната специалност с шифър 04.03.12. „Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните“, която е и темата на обявения конкурс и напълно съвпада с професионалната компетенция на кандидата.

2. Описание на представените материали.

Кандидатът двмн Илия Цачев Цачев е представил за конкурса списък с 50 научни труда в пълен текст, като във всички от тях личи тематичната насоченост и обвързаност с обявата за конкурса в областта на заразната патология. От тях 42 бр. са на английски език, а останалите на български език, в списания с импакт фактор или в тематични журналы в чужбина и у нас. Има данни за общо над 150 специализирани научни публикации, от които h-index

е 15 и се отнасят до инвазионните зоонози - ерлихиоза, лайшманиоза, анаплазмоза, борелиоза, бартонелоза, хепатити Е и С, Ку треска и Bovine herpesvirus и новите му 3 субтипа I, J, K. Експонирани са и 50 резюмета от научни публикации, както и научни доклади и презентации, изнесени на научни конференции, конгреси и други изяви със същата тематична насоченост. Следва да се възприеме, че авторефератите по двете дисертации имат допълнително тежестта на отразени пред научната общност високостойностни резултати и основания за обмен на адекватната информация. Осъществени са и 5 специализации в САЩ, Италия и Гърция. Още първият допир с материалите представя кандидата, като изключително прецизен и старателен специалист при подреждането и представянето на научната продукция. Оформлението е заслужен еталон за подражание и показва висока степен на организираност, осведоменост и компетенции. Представените лични и официални справки с фактологията си дават ясна представа за научните и преподавателските качества и достижения в областта на конкурса. Към тези наукометрични данни са добавени и справките за цитирания, постигнат IF, участия в научни проекти и научни форуми и свързаните с всичко това научни приноси, както и фактите за адекватен трудов стаж, безпроблемно здравословно и съдебно състояние, и изпълнени минимални национални изисквания (МНИ) за заеманата длъжност. Материалите са подкрепени и с доказателства за преподавателските умения, часовата натовареност и представителност пред подходяща с компетенциите си аудитория.

3. Характеристика на научната и педагогическата дейност.

Ветеринарномедицинският магистър д-р Илия Цачев Цачев, PhD, Dsc има доказано документално общ трудов, професионален и преподавателски стаж близо 42 години, през които се утвърждава като утвърден и изявен с национално значение специалист в сферата на заразната патология при животните. В работата си ползва, със завидно умение, значителен брой разнообразни конвенционални и модерни техники (SNAP Elisa) и принадлежащите към тях подходи и вариации (диагностика и терапия на векторни зоонози). Владее свободно английски език доказано и с международен сертификат, и има авангардни и компетентни компютърни умения. В работата си се отличава с колегиалност, толерантност, комуникативност, способност за работа в екип и умения за организирането на научноизследователската работа с продуктивни животни - коне, крави, свине, кози и животни за компания - кучета и котки, както и някои диви животни - сърни, елени, муфлони.

След общото описание на научните трудове следва да се отбележи, че при изпълнението на МНИ по първия показател А, за защитена дисертация,

е изпълнен с 50 т. надлежно. Известно недоумение буди фактът, който си позволявам да споделя е, че при покрит втори показател Б, за придобита степен „Доктор на науките“, който носи 100 т., той не е отчетен в тази графа, а в друга за 40 т., което е лично решение на кандидата, но с това общият точков показател би се получил още по-висок. За третия показател В са представени 10 представителни публикации, в издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, които носят 104,6 т., при изискване 100 т., което е фактическо преизпълнение. За следващия четвърти показател Г, в който са представени 34 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, които носят общо 215,8 т., и също 4 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, и с актив от 35 т., или общо сбитувано се получават 250,8 т. Изглежда има някаква техническа грешка, тъй като в изготвената самооценка са отчетени 260 т, поради което приемам, че има минусово несъответствие от 9,2 т., въпреки че общият сбор е с над 50 т. от МНИ по този показател и дава достатъчна доказателствена представа за публикационната активност. От публикуваните статии авторът има и значително висок импакт фактор, който само от посочените 5 публикации за последните 3 години, се натрупва $IF=16,3$ пункта, при изискване общо - 5. За петия показател Д, отразяващ цитиранията на автора и научните публикации, и за които няма данни да са преки или косвени автоцитации, се отчитат 300 т., които са убедително подкрепени с доказателства и също се отчита преизпълнение от 3 пъти, при норматив 100 т. от МНИ, което е също убедителен аргумент за разпознаваемост на автора в научната общност, като резултатите са установени чрез търсачки през Интернет. Отделно от тези доказателства има данни, но невключени в таблицата, за над 800 цитирания, в 73 държави от 6 континента. За крайната шеста група показатели Е, които характеризират достигнатата научна степен доктор на науките с 40 т. (този факт беше отбелязан), ръководство на успешно защитил докторант - 20 т. (при данни за общо 35 докторанти и дипломанти), участие в научни национални и международни проекти (общо 5 бр.) точкувани с 90 т., или общо за показателя 150 т., което също е преизпълнение на МНИ от 100 т. В крайна сметка, за общия сбор от точки за показателите регламентирани от МНИ се отчитат 854,8 т., които приемам за достоверни, при изискуем норматив от 600 т., което е общо преизпълнение с над 42%, като всеки един показател също е изпълнен над изискуемия минимум.

При селектиране на научните приноси от цялостната дейност на кандидата е коректно да се отрази, че те са с уникален, пионерски, обзореи и иновативен мащаб и значение за научната сфера на заразителните заболявания по животните и общата епизоотология и профилактика, в областта на които се работи и публикува, и са пряко свързани с шифъра и на настоящия конкурс,

поради което ги приемам без възражения и по същество. Всеки от тях очертава личното участие и заслуга на кандидата в научните разработки и компетенциите му при диагностициране, лекуване и предписания за превенции, със значение за общото здравеопазване както за животните, така и за хората. Приемам всичките 23 формулирани доказателства, в справката за научните приноси, за достоверни и само поради ограничената възможност за описание в настоящата рецензия не ги описвам дословно. Не мога да отмина без коментар един факт, който доказва високата стойност на научния резултат, и който доказва и относителното несъвършенство на системата за оценяване, дори и на национално ниво. Става въпрос за открития от кандидата и именуван от него нов вид кърлеж - *Vitznyssus tsachevi n. Sp.*, което откритие не може да получи адекватно точкуване от МНИ, не се вмества във формулираните показатели и не може да представи с достойна величина това научно достижение, а всъщност то е с изключително висока наукометрична стойност, поради което обръщам внимание на факта.

В допълнение към научната характеристика на кандидата са и представителните участия с изяви в научни форуми, които са 52 бр. за последните 10 г., макар че не носят точков актив към МНИ. Получените резултати от научноизследователската си дейност е докладвал на значителен брой конгреси, конференции и симпозиуми, пряко свързани със специалността на конкурса. В колективните научни трудове на кандидата може да се открие неговото участие като специалист епизоотолог с конкретни научни приноси, посочени в направлението за научноизследователската дейност. Имам също лични данни, че кандидатът е член на редколегии на специализираните български ветеринарно-медицински списания, на научни съвети към ветеринарномедицинските факултети и институтите в България, на държавни изпитни комисии по специалността „Ветеринарна медицина” и др. Бил е рецензент на учебници и учебни помагала, на научни статии, на завършени научноизследователски теми, на дипломни работи, на учебни програми, на научни проекти и трудове за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” и „Доктор на науките” и др, както и член на организационните комитети при провеждането на специализирани научни форуми. Членува в 6 национални и 3 престижни международни професионални организации. Има присъдено за 2010 г. почетно звание „Ветеринарен лекар на годината” от съсловната организация Съюз на ветеринарните лекари в България. Регистриран е за 2 мандата като член на Постоянната комисия по аграрни науки и ветеринарна медицина (2012-2015; 2015-2018) към Националната Агения за Оценяване и Акредитация на МС на РБ. Участвал е като компетентен и изявен специалист от епизоотологичната сфера в научни съвети, комисии и други и експертни съвети в областта на науката и висшето образование у нас и в чужбина.

Относно учебно преподавателската дейност на кандидата трябва да се отбележи, че само за последната учебна академична година кандидатът има еквивалентна учебна натовареност със студенти общо от 195 ч., които са от лекции в МУ Плевен по инфекциозни болести на човека и тропически болести в Медицински Факултет, Факултет по общественото здраве и Медицински колеж, като част от тях са на английски език при чуждоезиковото обучение. Също така е бил водещ лектор в ТУ Стара Загора по профилираните дисциплини Ветеринарна епидемиология; Инфекциозни болести при продуктивните животни; Инфекциозни болести при животните за компания; Тропически болести. Лекциите му се отличават с актуалност, целенасоченост и компетентност, представени на достъпно ниво с модерна техника, заради което е високо ценен както от колегите, така и от студентите. Поради това съответно е бил и адекватно поканен лектор в страната - 40 бр. и чужбина - 20 бр. и участва в разработването и въвеждането на нови лекционни курсове и на учебни програми, теоретични и практически занятия, стажове, тестове и др. Има издадени по специалността 14 учебника, от които 11 са колективни (единият е българо-американски) и съответно 3 са монографични. Всичко това представя кандидата като изграден и високоерудирани университетски преподавател усвоил в най-висока степен педагогическите образователни умения, умеещ да ги предава на колегията и студентите и представящ традициите и достиженията в областта на епизоотологията и комплексното обществено здраве.

4. Заключение:

Въз основа на всички тези комплексни положителни показатели, посочени и описани в съответните раздели на рецензията, представяйки кандидата по конкурса, като изявен с национално значение и компетенция специалист епизоотолог, убедено смятам, че той отговаря в максимална степен на изискванията и критериите на ЗРАСБ и правилниците за приложението му, поради което предлагам и ще гласувам положително за решение на научното жури, ветеринарният лекар Илия Цачев Цачев, д-р, да бъде избран за „ПРОФЕСОР“ по Епизоотология, инфекциозни болести и профилактика на заразните заболявания по животните, в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина и професионално направление 6.4. „Ветеринарна медицина“, в Катедра „Клинични науки“ при Факултет „Ветеринарна медицина“, към МУ Плевен.

20.07.2026 г.

Рецензент: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**
/проф. д-р Е. Сапунджиев, д-р/

REVIEW

Regarding: Competition published in the State Gazette No. 38 of 24.04.2026, for the academic position of "PROFESSOR" in Epizootology, infectious diseases and prevention of contagious diseases in animals, in the field of higher education 6. Agrarian Sciences and Veterinary Medicine and professional field 6.4. "Veterinary Medicine", in the Department of "Clinical Sciences" at the Faculty of Veterinary Medicine, and according to Order No. 1516/ 19.05.2026 of the Rector of the Medical University of Pleven, with a single candidate: DSc Iliya Tsachev Tsachev from the Department of "Clinical Sciences" of the Faculty of Veterinary Medicine at the Medical University of Pleven.

Reviewer: Prof. Dr. Emil Ivanov Sapundzhiev, DSc; pensioner.

1. General data on the candidate's career and thematic development.

Candidate DSc Iliya Tsachev Tsachev was born on 10.02.1960 in the town of Cherven Bryag. He graduated from secondary school with honors in 1978, after which he studied the specialty "Veterinary Medicine" at the Veterinary Medical University in Stara Zagora, which he also graduated with honors in 1983, and even during his studies he showed an affinity and achieved results in scientific and publication activities. His scientific career began in 1984 at the Faculty of Veterinary Medicine in Stara Zagora as an assistant, and in 2001 he was habilitated as an associate professor, after which in 2011 he became a professor, and since 2024 he has been a corresponding member of the Bulgarian Academy of Sciences. Upon graduation, he defended his diploma thesis (MSc) in 1983, then his first dissertation as a candidate of veterinary sciences (PhD) in 1994 - a certificate from the Bulgarian Supreme Council of Veterinary Medicine, with protocol No. 11, and in 2010 - a major dissertation as a doctor of veterinary sciences (DSc) - diploma No. 33727 from the Bulgarian Supreme Council of Veterinary Medicine, with both dissertations having an outlined profile in the scientific specialty with code 04.03.12. "Epizootology, infectious diseases and prevention of infectious diseases in animals", which is also the topic of the announced competition and fully coincides with the professional competence of the candidate.

2. Description of the materials presented.

The candidate, DSc, Iliya Tsachev Tsachev has submitted a list of 50 full-text scientific papers for the competition, all of which show the thematic focus and connection with the announcement of the competition in the field of infectious pathology. Of these, 42 are in English, and the rest are in Bulgarian, in journals with an impact factor or in thematic journals abroad and in our country. There is

data for a total of over 150 specialized scientific publications, of which the h-index is 15 and relate to invasive zoonoses - ehrlichiosis, leishmaniosis, anaplasmosis, borreliosis, bartonellosis, hepatitis E and C, Q fever and Bovine hepeceivirus and its 3 new subtypes I, J, K. Additionally 50 abstracts of scientific publications are also exhibited, as well as scientific reports and presentations delivered at scientific conferences, congresses and other events with the same thematic focus. It should be assumed that the abstracts of the two dissertations have the additional weight of high-value results reflected before the scientific community and grounds for the exchange of adequate information. Furthermore 5 specializations have also been carried out in the USA, Italy and Greece. The initial contact with the materials presents the candidate as an extremely precise and diligent specialist in the arrangement and presentation of scientific production. The layout is a deserved example for imitation and shows a high degree of organization, awareness and competence. The presented personal and official references with the facts give a clear idea of the scientific and teaching qualities and achievements in the field of the competition. These scientometric data are supplemented by references for citations, IF achieved, participation in scientific projects and scientific forums and the scientific contributions related to all this, as well as facts about adequate work experience, unproblematic health and judicial status, and fulfilled minimum national requirements (MNR) for the position held. The materials are also supported by evidence of teaching skills, workload and representativeness before an audience appropriate to their competencies.

3. Characteristics of scientific and pedagogical activity.

The Master of Veterinary Medicine DVM Iliya Tsachev Tsachev, PhD, Dsc has a documented total work, professional and teaching experience of nearly 42 years, during which he has established himself as an established and prominent specialist of national importance in the field of infectious pathology in animals. In his work, he uses, with enviable skill, a significant number of various conventional and modern techniques (SNAP Elisa) and the approaches and variations belonging to them (diagnosis and therapy of vector-borne zoonoses). He is fluent in English, proven with an international certificate, and has cutting-edge and competent computer skills. In his work, he is distinguished by collegiality, tolerance, communication, ability to work in a team and skills in organizing scientific research work with productive animals - horses, cows, pigs, goats and companion animals - dogs and cats, as well as some wild animals - roe deer, deer, mouflons.

After the general description of the scientific works, it should be noted that in the implementation of the MNR under first indicator A (bulg. A) for a defended dissertation, it was duly fulfilled with 50 points. Some bewilderment arises from the fact that, when second indicator B (bulg. B) for the acquired degree "Doctor

of Sciences", which carries 100 points, is covered, it is not reported in this column, but in another for 40 points, which is a personal decision of the candidate, but with this the total point indicator would be even higher. For the third indicator C (bulg. В), 10 representative publications are presented, in refereed publications and indexed in world-renowned databases with scientific information, which carry 104.6 points, with a requirement of 100 points, which is a factual overfulfillment. For the next fourth indicator D (bulg. Г), which presents 34 publications in scientific journals, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information, which carry a total of 215.8 points, and also 4 publications in non-refereed journals with scientific review or published in edited collective volumes with an asset of 35 points, or a total of 250.8 points are obtained. There seems to be some technical error, since 260 points were reported in the prepared self-assessment, which is why I assume that there is a minus discrepancy of 9.2 points, although the total sum is over 50 points higher than the MNR for this indicator and provides sufficient evidence of publication activity. Of the published articles, the author also has a significantly high impact factor, which from the mentioned 5 publications for the last 3 years alone accumulates IF=16.3 points, with a total requirement of 5. For the sequential fifth indicator E (bulg. Д), reflecting the citations of the author and scientific publications, and for which there is no evidence of direct or indirect self-citations, 300 points are reported, which are convincingly supported by evidence and an overachievement of 3 times is also reported, with a standard of 100 points from the MNR, which is also a convincing argument for the author's recognition in the scientific community, as the results were established through search engines on the Internet. Apart from this evidence, there is data, but not included in the table, for over 800 citations, in 73 countries from 6 continents. For the final group of final sixth indicators F (bulg. Е), which characterize the achieved scientific degree of Doctor of Sciences with 40 points, (this fact was noted) supervision of a successfully defended doctoral student - 20 points (with data for a total of 35 doctoral students), participation in scientific national and international projects (a total of 5) scored with 90 points, or a total of 150 points for the indicator, which is also an overachievement of the MNR of 100 points. Ultimately, the total sum of points for the indicators regulated by the MNR is 854.8 points, which I consider to be credible, with a required standard of 600 points, which is a total overachievement of over 42%, with each indicator also being fulfilled above the required minimum.

When selecting the scientific contributions from the candidate's overall activity, it is correct to reflect that they are of unique, pioneering, comprehensive and innovative scale and importance for the scientific field of infectious diseases in animals and general epizootology and disease prevention, in the field of which work is being done and published, and are directly related to the code and of the

present competition, which is why I accept them without objection and in substance. Each of them outlines the personal participation and merit of the candidate in scientific developments and his competencies in diagnosis, treatment and prescriptions for prevention, with importance for general health care for both animals and humans. I accept all 23 formulated evidences, in the reference for scientific contributions, as credible and only due to the limited possibility of description in this review I do not describe them. I cannot pass over without comment one fact, which proves the high value of the scientific result, and which also proves the relative imperfection of the evaluation system, even at the national level. It is about the discovery by the candidate and named by him of a new species of tick - *Vitznyssus tsachevi* n. Sp., which discovery cannot receive adequate scoring by the MNR, does not fit into the formulated indicators and cannot present this scientific achievement with a worthy magnitude, and in fact it is of extremely high scientometric value, which is why I draw attention to the fact.

In addition to the scientific characteristics of the candidate are the representative participations with appearances in scientific forums, which are 52 pcs. for the last 10 years, although they do not carry a point asset to the MNR. The results obtained from his research activity have been reported at a significant number of congresses, conferences and symposiums, directly related to the specialty of the competition. In the collective scientific works of the candidate, his participation as a specialist epizootologist with specific scientific contributions, indicated in the direction of scientific research activity, can be highlighted. I also have personal data that the candidate is a member of the editorial boards of specialized Bulgarian veterinary medical journals, of scientific councils at veterinary medical faculties and institutes in Bulgaria, of state examination committees in the specialty "Veterinary Medicine", etc. He has been a reviewer of textbooks and teaching aids, scientific articles, completed research topics, diploma theses, curricula, scientific projects and works for the award of the educational and scientific degree "Doctor" and "Doctor of Sciences", etc., as well as a member of the organizing committees for conducting specialized scientific forums. He is a member of 6 national and 3 prestigious international professional organizations. He was awarded the honorary title "Veterinarian of the Year" for 2010 by the professional organization Union of Veterinarians in Bulgaria. He is registered for 2 terms as a member of the Standing Commission on Agrarian Sciences and Veterinary Medicine (2012-2015; 2015-2018) at the National Agency for Assessment and Accreditation of the Council of Ministers of the Republic of Bulgaria. He has participated as a competent and prominent specialist in the epizootological field in scientific councils, committees and other expert councils in the field of science and higher education in our country and abroad.

Regarding the candidate's teaching and learning activities, it should be noted that for the last academic year alone, the candidate has an equivalent teaching load with students of a total of 195 hours, which are from lectures at the Pleven Medical University on human infectious diseases and tropical diseases at the Faculty of Medicine, Faculty of Public Health and Medical College, some of which are in English for foreign language training. He has also been a leading lecturer at the Thracian University of Stara Zagora in the specialized disciplines Veterinary Epidemiology; Infectious diseases in productive animals; Infectious diseases in companion animals; Tropical diseases. His lectures are distinguished by relevance, purposefulness and competence, presented at an accessible level with modern equipment, for which he is highly valued by both colleagues and students. Therefore, he has been adequately invited as a lecturer in the country - 40 times and abroad - 20 times and has participated in the development and introduction of new lecture courses and curricula, theoretical and practical classes, internships, tests, etc. He has published 14 textbooks in the specialty, of which 11 are collective (one is Bulgarian-American) and 3 are monographic. All this presents the candidate as a well-established and highly erudite university lecturer who has mastered the pedagogical educational skills to the highest degree, able to pass them on to the college and students and presenting the traditions and achievements in the field of epizootology and complex public health.

4. Conclusion:

Based on all these complex positive indicators, showed and described in the relevant sections of the review, presenting the candidate for the competition as a prominent nationally significant and competent specialist epizootologist, I firmly believe that he covers the requirements and criteria of the ZRASB (the law) and the regulations for its implementation to the maximum extent, therefore I propose and will vote positively for the decision of the scientific jury, DVM Iliya Tsachev Tsachev, DSc, to be elected "PROFESSOR" in Epizootology, infectious diseases and prevention of infectious diseases in animals, in the field of higher education 6. Agrarian Sciences and Veterinary Medicine and professional field 6.4. "Veterinary Medicine", in the Department of "Clinical Sciences" at the Faculty of Veterinary Medicine, at the Pleven Medical University.

Reviewer's signature: **На основание чл. 59 от ЗЗЛД**
(Prof. DVM E. Sapundzhiev, PhD, DSc)

The review was submitted on: 20 July 2026